

Jonas Beckman, konsult
Heléne Lundgren

Pröva och utvärdera FST på din myndighet - information till projektledare/verksamhetsansvarig

Detta dokument vänder sig till dig som är projektledare/verksamhetsansvarig och som har i uppgift att pröva och utvärdera FST på din myndighet.

Bakgrund och nuläge

Föreskriftshantering som tjänst (FST) är framtaget av Domstolsverket, samordningsmyndighet för det offentliga rättsinformationssystemet. Syftet med FST var att underlätta för myndigheter att tillgängliggöra sina författningssamlingar.

Ursprungligen var tanken att Domstolsverket skulle tillhandahålla tjänsten och även ansvara för den tekniska driften. Nuläget är att tjänsten finns och är möjlig att installera och drifta. Domstolsverket erbjuder dock ingen teknisk support.

Tidigare versioner har testats i pilotdrift av flera myndigheter. Under hösten 2016 har tjänsten genomgått en uppgradering. Målet med denna uppgradering är att FST ska kunna återanvändas av intresserade myndigheter för tillgängliggörande av den egna författningssamlingen.

Innehåll

1	Vad är FST?	3
2	Pröva FST på din myndighet	3
3	Utvärdera FST på din myndighet.....	3
4	Rollfördelning vid provdrift	4
5	Saker som är bra att känna till	5
6	Tillgänglig dokumentation.....	5
7	Kontakt och mer information.....	6

1 Vad är FST?

FST är en webbtjänst för att publicera rättsinformationsdokument och dess metadata. Tjänsten har utvecklats för svenska myndigheter som vill tillgängliggöra föreskrifter och andra dokument som öppna data.

FST gör det enkelt för en myndighet att publicera ett nyhetsflöde med aktuell och relevant information om föreskrifter och relaterade dokument. Nyhetsflödet ger tillgång till väsentlig information om samtliga dokument och gör det möjligt för intresserade att hämta hem valda dokument i digitalt format.

FST ersätter inte publicering av motsvarande dokument på myndighetens webbplats. Tjänsten kompletterar i stället myndighetens befintliga IT-lösning. Handläggaren laddar upp befintliga dokument och tillhörande metadata i ett enkelt webbgränssnitt. Den inmatade informationen omvandlas därefter automatiskt till ett välstrukturerat nyhetsflöde.

2 Pröva FST på din myndighet

Att pröva FST är inte någon komplicerad procedur. Samtliga steg nedan finns utförligt beskrivna i installationsanvisningar och i användarhandledning. Vi rekommenderar att provandet sker i två omgångar.

Omgång ett:

1. Installera FST och demo-databasen (FST på exempelmyndigheten.se).
2. Mata in några exempeldokument och publicera dem via FST.
3. Kontrollera att nyhetsflödet ser vettigt ut.

Samla ihop och dokumentera resultatet.

Omgång två:

4. Lägg via FST in din egen myndighet och författningssamling.
5. Låt flera användare mata in riktiga dokument och publicera dem via FST.
6. Kontrollera hur nyhetsflödet ser ut.

Be användarna skriva ner vad som fungerar bra respektive mindre bra i varje steg.

3 Utvärdera FST på din myndighet

Gå efter genomförda provomgångar igenom och summera deltagarnas observationer för varje steg. Notera särskilt om din myndighet verkar vara i behov av myndighetsspecifika anpassningar av tjänsten. Försök att besvara nedanstående frågor:

- Uppstod några särskilda problem i samband med installationen av tjänsten? Går något att förbättra?
- Hur smidigt fungerar handgreppen för att mata in och publicera dokument via FST? Behövs det myndighetsspecifika anpassningar eller

förbättringar? Kan användargränssnittet eller dokumentationen förbättras?

Reflektera slutligen över vad som skulle krävas för att gå i skarp drift. Dokumentera vad ni kommer fram till:

- Var skulle det passa bäst att lägga in det nya arbetsmoment som FST medför? Svaret beror på hur arbetsflödet för att publicera författningar ser ut på just din myndighet.
- Hur många dokument innehåller författningssamlingen totalt? Är det rimligt att initialt mata in alla befintliga dokument manuellt? Om antalet dokument är stort är det värt att överväga om inmatningsprocessen går att automatisera.
- För att installera FST i drift behövs en passande webbadress. Till exempel kan man använda "fst.exempelmyndigheten.se" (byt ut "exempelmyndigheten.se" mot din myndighet). Fråga tekniskt webbansvarig på din myndighet vad som är lämpligt.
- Bör FST på sikt installeras internt eller köpas in som tjänst? Svaret kommer att påverkas av hur IT-stödet är upplagt på din myndighet.

4 Rollfördelning vid provdrift

Nedanstående roller är lämpliga att ha med när man provar FST. En person kan ha flera roller.

Projektleddare/verksamhetsansvarig

Samordnar och dokumenterar alla testaktiviteter. Känner till hur myndigheten arbetar med dokumenten i sin författningssamling. Kan presentera resultatet av provomgångarna på ett strukturerat sätt. Tidigare erfarenhet av att införa teknisk stöd är bra men inte nödvändig.

Handläggare/jurist/webbredaktör

Matar in och publicerar dokument. Förutsätts vara bekant med terminologin i en författning. Dvs. vet vad SFS betyder, vad ett bemyndigande är etc. Inga särskilda krav på IT-kompetens.

IT-tekniker

Ansvarar för att tjänsten installeras. För installation på en publik server är det önskvärt med en tekniskt kunnig person som vet hur man installerar Linux-bibliotek via terminal och som kan hantera SSH-nycklar. Detta för att undvika problem med IT-säkerheten.

Tekniskt webbansvarig

Har kännedom om hur den egna myndighetens IT-system fungerar och vilka leverantörer som används för publika webbtjänster. Kan skaffa fram upplysningar, till exempel om vilka internetdomäner myndigheten använder och om det finns HTTPS-certifikat som går att använda.

5 Saker som är bra att känna till

- Du måste vara inloggad på FST som administratör för att kunna lägga till din egen myndighet och författningssamling. Se till att den som installerar gör projektledaren till administratör.
- FST är öppen källkod och det finns goda möjligheter att anpassa gränssnittet för din myndighet med bibehållen kärnfunktionalitet. Den tekniska dokumentationen beskriver detta närmare. Förhoppningen är att flera myndigheter tillsammans ska göra nästa version av FST bättre.
- FST bygger på en begreppsmodell särskilt framtagen för svensk rättsinformation. Det är en specifikt framtagen informationsmodell som gör det möjligt för myndigheter att enhetligt och juridiskt korrekt beskriva rättsinformation (så som lagar, förordningar och myndigheters föreskrifter). Att använda en sådan modell gör det lättare för myndigheter att tillgängliggöra föreskrifter på ett bra sätt. Dessutom förenklas på sikt vidareutnyttjande av rättsinformation från offentlig förvaltning.
- Det går att installera FST på en laptop om man vill pröva själv eller göra en demo. En sådan installation är betydligt enklare än på en server och medför inga särskilda säkerhetskrav.

6 Tillgänglig dokumentation

FST är öppen källkod. Domstolsverket tillhandahåller senaste versionen av kod och aktuell dokumentation via Github, den idag största plattformen för att tillhandahålla mjukvaruutvecklingsprojekt.

README-texten på Github som presenterar FST har länkar till all relevant dokumentation, <https://github.com/rinfo/fst/blob/master/README.md>. Nedan beskrivs den viktigaste dokumentationen:

Användarhandledning

Användarhandledningen vänder sig till den som i egenskap av exempelvis jurist eller webbredaktör ansvarar för att publicera myndighetens föreskrifter. Här finns skärmbilder och steg-för-steg beskrivningar av hur man matar in och publicerar föreskrifter via FST. Dessutom finns ett par avsnitt för den som har administratörsrättigheter och ansvarar för att lägga upp användare, information om den egna myndigheten med mera.

https://github.com/rinfo/fst/blob/develop/doc/anvandarhandledning_fst.pdf

Installationsanvisningar för FST som tjänst

Denna guide hjälper en tekniskt kompetent person att installera FST som webbtjänst på en Internet-server. Texten är skriven på engelska och förutsätter kunskaper om Linux, SSH-nycklar, installation via terminal med mera.

<https://github.com/rinfo/fst/wiki/Install-FST-on-server>

Aktuell teknisk dokumentation

Den tekniska dokumentationen består av Wiki-sidor på engelska som beskriver FST ur olika tekniska aspekter. Här finns bland annat information om viktiga konfigurationsfiler, hur man arbetar med tjänstens databas och en beskrivning av nyhetsflödets dataformat. Här beskrivs även lämpliga säkerhetsåtgärder för den publika internetservern.

<https://github.com/rinfo/fst/wiki>

Tekniska specifikationer från Rättsinformationsprojektet

På Rättsinformationsprojektets projektsida finns länkar till de tekniska specifikationer som legat till grund för FST.

Viktigast att känna till är begreppsmodellen för svensk rättsinformation. På projektsidan finns även specifikationer för nyhetsflödet som FST producerar och skapandet av unika dokument-identifierare.

<http://dev.lagrummet.se/dokumentation/#specifikationer>

7 Kontakt och mer information

Domstolsverket har för närvarande ingen teknisk supportfunktion för FST.

För frågor och funderingar kring tjänsten kontakta Heléne Lundgren, Domstolsverket, helene.lundgren@dom.se